

INTERVIU – Profesorul Corneliu Birsan, judecatorul roman la CEDO: "Magistratul roman are obligatia sa aplice dispozitiile Conventiei si jurisprudenta Curtii, ignoranta nu cred ca poate intra in discutie. Neaplicarea acestora poate fi invocata de justitiabil in promovarea cailor de atac!"

Scris de Adina A.STANCU - Razvan SAVALIUC

De la un la altul, tot mai multi romani se adreseaza Curtii Europene de la Strasbourg pentru a-si afla dreptatea de care nu au parte in tara lor. A ajunge insa la CEDO nu e un drum usor si, pana sa ti se faca dreptate aici, trebuie sa indoiesti inapoi o serie de conditii si, cel mai important, trebuie sa ti inarzi cu multa rabdare, pentru ca procesele de la Strasbourg dureaza adeseori mai mult decat cele din Romania. Pentru a afla cum functioneaza in mod real Curtea Europeana, dar si de ce trebuie romanii sa-si caute dreptatea in alta parte decat la justitia lor, am realizat un interviu cu **reputatul profesor Corneliu Birsan (foto) judecatorul roman la CEDO**, pe care ti publicam in continuare.

De la un la altul, tot mai multi romani se adreseaza Curtii Europene de la Strasbourg pentru a-si afla dreptatea de care nu au parte in tara lor. A ajunge insa la CEDO nu e un drum usor si, pana sa ti se faca dreptate aici, trebuie sa indoiesti inapoi o serie de conditii si, cel mai important, trebuie sa ti inarzi cu multa rabdare, pentru ca procesele de la Strasbourg dureaza adeseori mai mult decat cele din Romania. Pentru a afla cum functioneaza in mod real Curtea Europeana, dar si de ce trebuie romanii sa-si caute dreptatea in alta parte decat la justitia lor, am realizat un interviu cu **reputatul profesor Corneliu Birsan (foto) judecatorul roman la CEDO**, pe care ti publicam in continuare.

Domnule profesor, ce este CEDO de la Strasbourg pe intelesul justitiabilului de rand? Ce poate face aceasta instanta europeana pentru justitabili ale caror drepturi au fost incalcate in Romania?

Curtea europeana a drepturilor omului de la Strasbourg este o instanta internationala instituita prin un tratat international cunoscut sub denumirea de Conventia europeana a drepturilor omului, incheiata la Strasbourg, la 4 noiembrie 1950, sub egida unei organizatii internationale create in anul 1949, Consiliul Europei, si intrata in vigoare la 3 septembrie 1953. Prin incheierea acestui tratat international care este Conventia, statele semnatare si-au asumat obligatia de a respecta, in ordinea lor juridica interna, drepturile si libertatile fundamentale pe care leacorda la prezenta, canonul I si-a adaugat, ulterior, prin mai multe protocoale aditionale alte drepturi si libertati. Inevitabil oportunitate pe planul dreptului international adopta de Conventie este aceea ca prin ea s-a instituit un mecanism juridic de control si monitorizare in care statele semnatare si respecta aceasta obligatie, mecanism ce a cunoscut o anumita evolutie in timp - nu insa, in cadrul caruia rolul esential il are Curtea. In anumele conditii prevazute de art. 35 din Conventie, Curtea poate fi sesizata cu o cerere, o adevarata actiune in justitie, de catre orice persoana fizica, orice persoana juridica neguvernamentala ori chiar de catre "un grup de parturari" care considera ca, prin activitatea lor, autoritatea nationala ale statului in cauza le-au incalcat unul sau mai multe drepturi prevazute de Conventie ori de protocoalele sale aditionale, cum se spune in limbajul Conventiei, cel ce formuleaza o asemenea cerere se considera a fi victima unei astfel de incalcare. Curtea va examina cererea reclamantului dupa o anumita procedura stabilita de Conventie, discutata in Pregatuirii ei si, in masura in care va constata ca s-a produs o asemenea incalcare, va adopta o hotarare de condamnare a statului in cauza. An vrea sa fie cel puti doua proceduri a) In fata Curtii se desfasoara un adversar proces intre reclamantul victima a incalcarilor pretinse si statul "cheltuieste in justitie" cele doua parti fiind pe pozitii de deplina egalitate procesuala in fata Curtii, chiar daca una dintre ele este un stat suveran - ca nu stiam ca statul este un cadru de fora de dreptul international public; b) prin hotararea de condamnare a statului in cauza Curtea poate numai sa constata ca, eventual, s-a produs incalcare pretinsa de reclamant; hotararea Curtii nu poate "definitiv" hotararile interne poze in discutie, impregnarea ca, urmatoare a unei asemenea constatare, Curtea poate acorda reclamantului o "satisfactie echitabila" nu este de natura sa conduca la o alta concluzie, revine statului in cauza obligatia de a asigura, in ordinea sa interna, viitorul pentru reclamant a consecutiilor incalcarilor constatate de Curtea, de regula prin instituirea unei proceduri de "reparare" a hotararii interne, ceea ce dintr-un procesual romanesc prevede deca, stat in materie penala ca si in materie civila. Asadar, in fata Curtii nu se "reapara" prima instanta care examinaza deca, in cadrul procedurilor interne, in acea cauza, s-a asigurat respectarea drepturilor si libertatilor garantate de Conventie.

Romania se afla in topul statelor europene cu cele mai multe dosare la CEDO. Este un semn ca Justitia romana nu functioneaza cum ar trebui? Este romanul mai procesoman decat alte popoare? Care sunt cauzele care genereaza acest numar urias de plangeri ale romanilor

Este foarte interesant ca la 30 noiembrie trecut, dupa ultimele statistici disponibile, pe rolul Curtii se gaseaua 12.650 de cazuri impotriva Romaniei, dupa Rusia cu 40.850, Turcia cu 15.900 si Italia, cu 13.400; daca ne raportam la numarul de locuitori, putem observa ca tai cu un numar semnificativ mai mic de locuitori decat tara noastra au un numar mare de cazuri pe rolul Curtii: Moldova, 4250, Serbia, 6650. Dar asemenea statistici sunt, cred, inesecutare, interesate problemele "de fond" in materie in fiecare tara. In definitiv, fiecare stat contractant are in fata Curtii un contozinos specific: Rusia si Ucraina, neexecutarea hotararilor judecatoresti interne si conditiile de detentie, Italia, durata procedurilor judiciare si neexecutarea hotararilor judecatoresti interne reparatoare in materie, etc. Dupa parerea mea, problemele de "fond" ale tarii noastre care conduc la acest numar mare de plangeri adresate Curtii sunt mai complexe. Prima dintre ele - si imi pare rau ca va trebui sa repet ceea ce am spus de multe ori - este data de organizarea judecatoreasca, de inestru structura sistemului judiciar care, la ora in care vorbim, nu este coherenta, adica examinarea unei cauze sa fie facuta, in principiu, in fond, in apel si in recurs, astfel, in instanta superioara imi vezi spune, dar, ca regula generala, stau si la rolul "la voi raspunde, da, asa-si la noi, numai ca, potrivit sistemului judiciar actual, multe cauze incep prin a fi examinate in fond de judecatori in apel de tribunalele judeatone respectiv al Municipaliului Bucuresti si in recurs de Curtea de Apel, si cum in tara exista 15 assemenea Curtii, este evident ca s-a creat posibilitatea ca, in acelasi materie sa fie pronuntate solutii diferite. Acest lucru este ilustat, bunaoara, prin faptul ca pe rolul Curtii sa gaseasca oca, 1800 de cazuri in care se invoca incalcare dreptului la un proces echitabil prin solutiile divergente pronuntate de instante privitor la solutiunile acleiasi probleme de drept. Din tot ceea ce vad ca se discuta la noi, am sentimentul ca practic toate lumea s-a "rebornat" cu acest sistem; se vorbește peis tot de unificare practicii judiciare, sunt create mecanisme "specifice" da s-a mai vorbit si de o "lege speciala" in materie al carui proiect a mai fost boala si...